

Предоставяме текста на протокола от заседанието на Съвета на Юридическия факултет на 9 октомври 1892, в който е отредено значително място на разискване относно преподаването на римското право и латинския език в новосъздадения факултет.

Сградата на ул. "Тетевенска"1 (дн. ул. "Будапеща"), където е бил Юридическият факултет от 1892 г.

Печатният вид на ръкописния учредителен протокол е направен по копие на оригинала. Дължим благодарност към гл. ас. Теодор Пиперков, който предостави копието на оригинала.

Протоколъ

за

заседанието на съвета държано на
9-и октомврий 1892 година,
открито въ 5 часа след пладне

Заседанието се откри подь председателството на новоназначения Ректоръ Димитъръ Д. Агура и съ участието на назначените за преподаватели въ Юридическия факултетъ Г.Г. Христо Стояновъ, Дръ. Данчевъ, Георги Згруевъ и Иванъ Славовъ, а отсъствуваха Г.Г. Мих. Драгомановъ, Иос. Ковачевъ, Алфр. Оденъ, П. Райковъ, Хар. Карастояновъ, Георг. Колушки, Дим. Геричовски по болестъ и преподавателя въ Юридическия факултетъ Васил Мариновъ.

Предмета на заседанието беше:

1. Разгледванието програмата за Юридическия факултетъ и прошенията на новопостъпающии ученици въ тоя факултетъ.

Председателя съобщи на членовете, че, като се има предъ видъ малката степенъ на развитието у повечето от заявите за постъпване въ първото време въ новооткрития факултетъ при Висшето Училище ученици, Господинъ Министра е на мнение да се предвидятъ до 12 часа презъ неделята и запита членовете: нема ли възможность за увеждане въ тоя факултетъ при изработената отъ Комисията програма и други предмети, като Латинский езикъ, потребенъ за юриста и др.

Преподавателите пристъпиха към распределението на предметите по между си: Иванъ Славовъ направи едно изменение въ програмата: наместо предвидения предметъ Философия на правото да се замени съ Енциклопедия на правото. Дръ. Данчевъ задържава за себе си преподаването на Римското право (излагание на Римското право, Пандикта) в три семестра по два или три часа въ неделята. На Г-на Балабанова се остави Догмата на Римското право в два семестра. Предмета История на българското право се остави незанятъ за през тъзи година. Като се исказа мнение да се предложи на единъ преподавателъ, въ случай, че незаяви никой да го преподава, през идущата година. Христо Стояновъ исказа мнение, че е нужно да се обърне големо внимание въ обема, въ който ще се преподава Римското право в току що се отвори Българско Висше училище, също и у колко е приложено това право въ Българския животъ, както у гражданский също и у религиозний животъ; съществуватъ в това право термини на латинский езикъ, каквито на сега постъпающии ученици ще е твърде мъчно да ги разбиратъ. Поради това учителите по тоя предметъ трябва сами да се споразумеятъ върху преподаваемий обемъ на Римското право въ който ще се ограничатъ за да го преподаватъ. Римското право е наложено въ всичките законодателства, но това е ограничено въ приложението му, защото повечето университети взематъ въ съображение политическата економия и други науки. Полезно ще бъде, ако се недели Догмата отъ Историята на Римското право, а да се преподава отъ един преподавателъ, но не давама, защото това би се отзовало върху учениците много трудно и да се начене най-напредъ от Историята и следъ свършването ѝ да се подакани Догмата на Римското право.

Иванъ Славовъ исказа че е на същото мнение.

Този въпросъ се остави да се разгледа отъ преподавателите на Юридическия факултетъ.

Христо Стояновъ задържа Гражданското право по 3 часа въ седмицата.

Углавното право се оставя на Вас. Маринова по 3 часа въ седмицата.

Углавното съдопроизводство задържа Георг. Згруевъ по 2 часа в седмицата.

Исказа се мнение да се остави преподаването на Римското право на Дръ. Данчева и М. Балабанова.

Дръ. Данчевъ е на мнение, че Латинский езикъ трябва да се преподава съвместно с преподаването на Римското право.

Милетичъ намира, че на Юриста ще трябва познания отъ Латинский езикъ отъ по-широкъ кръгъ, това особено е важно за ония, които отсетне ще искатъ да се специализиратъ въ тази наука.

Исказа се мнение щото свършилите класическа гимназия да се освободятъ отъ задължителното учение на Латинский език.

Съвета реши: преподаването на Латинский език да се начене съвместно съ учениците от I курсъ на Историко-Филологический отдель за опит през двата семестра.

Предложи се отъ Г-на Председателя въ съвета признаватъ ли Г.Г. преподавателите за необходимо изучаването на чужди езици?

Съвета даде на мнение щото преподавателите да препоръчатъ на учениците изучаването на единъ чуждъ езикъ, немски или френски, които ще се преподаватъ факултативно по 3 часа в неделята и съвместно съ учениците от Историко-Филологический отдель.

Предложи се въ съвета мнение да се задължътъ учениците по Правото да изучаватъ един отъ предметите: Логика или Психология особено и важни за всекой юристъ. Съвета намери, че програмата за учениците отъ тоя курсъ и презъ тая година ще бъде и тъй голема, та изучаването на тия предмети да остане за презъ идущата година.

Ст. Михайловски исказа мнение да се остави всеки ученикъ отъ тоя факултетъ да си избере споредъ наклонността си, да слуша некой предмети отъ Историко-Филологический отдель за свое усъвършенствование, като: Историята на българский езикъ или История на Всеобщата литература и други, особено това е важно за ония ученици, които са свършили цела гимназия, дето съ учили Логика, но не История на българский езикъ или История на Всеобщата литература.

Председателя исказа мнение, че понеже този клонъ сега се отваря и то съ слаби ученици, този въпросъ да се остави за други пътъ. Практиката ще покаже степента на образованието и следствията ѝ.

Г-нъ Ем. Ивановъ исказа мнение щото учениците да се необременяватъ, за сега поне, но да имъ се каже, че Логиката и Психологията са нужни за всеки юристъ; колкото се касае за подробностите на програмата да се остави на всеки ученикъ юристъ да си допълня както може.

Тъй като много отъ столичните чиновници съ искажали желание да слушатъ лекциите в тоя факултетъ, заради това желателно би било преподаванията да ставатъ въ извън канцелярски часове.

Г. Ив. Славовъ каза, че има възможность да се направи такава програмата, а именно отъ 8 до 9 часа заранта и отъ 4 или 5 до 6 или 7 часа вечерта.

Съвета остави нареждането на програмата на самите Г.Г. преподаватели отъ тоя факултетъ.

Председателя събщи, че е направено распоредание за посещението на учениците отъ Висшето Училище съ учителите си първото Българско изложение въ Пловдивъ по железницата и че деня за тръгването ще се събщи на Гда Преподавателите.